

(1 - بەتتە)

” علم - تەخنىكا ورلەۋىنىڭ‘ تولقنى كەڭ - بايتاق اۋىل - قىستاقئاردا بۇرقانا كوتەرلگەنمەن، ارمان بار دا دارمەن كەمىشل بولۇدا، دارىندىلار ۋىپىتى دە چەتكىلكىسىز بولپ تۇر“! ! «اۋىل - قىستاق اۋىل شارۋاشلىعى داشۇەسىنەن وقعاندارعا ايرىقشا مۇقتاج. اۋىل شارۋاشلىعى داشۇەسىنىڭ وقۇشلىارى دا اۋىل - قىستاقئان قول ۇزە ھاليدى“ .

كەدەيلىكتەن ارلىنۇدان اۋىل - قىستاقتى كۆل - دەندىرۇگە دەيىن اراعا 40 جىل سالغان ەكى خاتئا مىناداي ۋىبر وي باستان - اياق وزگەرەمدى: بۇقا- رانى جاقسى تۇرمىسقا كەنەلتۇدەگى وتە شەشۇشى تەتلىك — وسى زامانىى علم - تەخنىكانى جالىپ- لاسترۇعا جانە قولدانۇعا سۇيەۋ، علم - تەخنىكا- نى يگەرگەن وسى ارناۋلى دارىندىلارعا سۇيەئۇ. علمى زەرتتەۋ ورنىدارى، جوعارى مەكتەپ- تەر، جوعارى - جاڭا تەخنىكا كاسپورىندارى ... جاڭا داۋىرگە وتكەننەن بەرى باس شۇجى شي جىپىڭ علم - تەخنىكا دارىندىلارىن باۋلپ جەتىلدىرۇدى باستان - اياق ويىنان شعارمادى، علم - تەخنىكا قىز- مەتكەرلەرمەن تالاي رەت بەتپە - بەت اڭگىمەلەستى. ۇزاق ۋاقىتتىق ۋىبىرلى ۋىس دارىندىلاردى

نەگىز ەتەدى.

”مەن بۇرىن جىڭيىڭدا قىزمەت سىتەگەن كەزدىڭ وزىندە بۇل جەردىڭ مەملەكەتتىڭ علمىي زەرتتەۋ ورنىدارىنىڭ ئىشىندەگى اسا ماڭىزدى بىر- ۋى ەكەندىگىن بىلەتىنىم، اتاق - داڭقىن ۇزاقئان قانقى بىلەتىنمىن“!

2023 - جىلى 5 - ايدىڭ 12 - كۇنى تۇستەن بۇرىن حىبەيدە قىزمەت تەكسەرگەن باس شۇجى شي جىپىڭ شىجىياچۋاڭىداى جۇڭگو ەلەكترون علم - تەخنىكاسى كاسىپ سالاسى نەگىزدىك زەرتتەۋ مەكەمەسىنە باردى.

بارا سالا باس شۇجى شي جىپىڭ زەرتتەۋ مەكەمەسىندەگى جولداستارمەن ئىقلاستى تۇردە اڭ- گىمەلەستى، بۇل سول جەردەگى ۋارىبر علم - تەخنىكا قىزمەتكەرىن ايرىقشا مەيرگە بولەدى. 40 نەشە جىلدىك الدىندا حىبەيدىڭ جىڭيىڭ- نە ەندى عانا قىزمەت سىتەۋگە بارعان شي جىپىڭ جولداى تەكسەرۇ - زەرتتەۋ بارىسىندا دارىندىلار- دىڭ تاپشى بولۇى جىڭيىڭنىڭ داھۇنىداى ۇلكەن ولقىلىق ەكەنىن تەرەڭ سەزىندى.

وسى قىىن ماسەلەنى شەشۇ ۇشىن، شي جىپىڭ جولداى” دارىندىلار 9 تارامەن“ شعارۇ ارقىلى بىلمەدىلەردى شاقىرىپ، ەكەيلەردى قابىلدادى، ۋىبر جىلدان استام ۋاقىتتا 200دەن استام قىبەتتەك جىڭيىڭگە جەتتى، 200دەن استام دارىندى بايرىعى قالاعا ترگە تەپتى.

وسى رەت شىجياچۋاڭدا باس شۇجى شي جىپىڭ تاغى دا شىن ئىقلاستى قاقمورلىقپەن علم - تەخنىكا قىزمەتكەرلەرنە بىلاي دەدى: ”علم - تەخنىكادا قۇدرەتتى ەل بولۇ علم - تەخنىكا اوتىشپالرانان، علم - تەخنىكا قوسىننان ايرىلا ھاليدى“ .

علم - تەخنىكادا جاڭىالق اشۇ دارىندىلارعا سۇيەنەدى، مەملەكەتتىڭ داھۇى دارىندىلارعا سۇ- يەنەدى.

فۇچياندا “ۋىپىتى التىنعا اينالدىرۇ” دەگەن ادەمى اڭگىمە تارالغان.

2021 - جىلى 11 - ايدىڭ 19 - كۇنى باس شۇجى شي جىپىڭ 3 رەتكى ”ۋىبر بەلدەۋ، ۋىبر جول“ قۇرلىسى اڭگىمە ماجىلىسىنە قاتناشقاندا، 20 نەشە جىلدىڭ الدىنداى ۋىبر ۋىستى ەسكە الدى.

شى جىپىڭ فۇچىياندا قىزمەت سىتەگەن كەزدە ساپارلاي كەلگەن پايۋا - جاڭا گۇنپەياسى دۇڭگاۋدى ولكەسىنىڭ باىستىەن كۇتىپ الدى. ”مەن وعان باكتەريا ئىئوپ تەخنىكاسىن تانىستىر- دىم، ولكە باىستىى بۇعان قاتتى قىزىقتى. سونمەن مەن «تاۋلى ۋىڭىر مەن تەڭىز جامالاۋى رايونىنا سۇ- يىسپەنلىكتەتكى» العكى لىن چانشىدى جىبەردىم“ .

لىن چانشى — «تاۋلى ۋىڭىر مەن تەڭىز جا- عالاۋى رايونىنا سۇيىسپەنلىك» اتتى تەلە فىلمدەگى ۋىبر اۋىل شارۋاشلىعى تەخنىكاسى ھاما- نىنىڭ پروتوتىپى، سونداي - اتى باكتەريا ۋىئوپ تەخنىكاسىنىڭ نەگىزىن قالاۋشى. شى جىپىڭجول- داسىنىڭ جەبەيۇندە، باكتەريا ۋىئوپ تەخنىكاسى فۇجيان مەن نىڭشىيانىڭ كەدەيلەردى باعىتتامالى سۇيەمەلدەۋ سىتەسىنىك نىسانىنا نەگىزىلىپ، بۇقارا- نىڭ بايۋىنا جەبەۋ بولدى. سول جولعى كەزدەشۇ- دەن كەيىن كوپ وتپەي، لىن چانشى سوناۋ وڭ- تۇستىك تىنىق مۇحىت رايونىنا بارىپ باكتەريا ۋىئوپ جالپىلاستىردى.

2000 - جىلى ەرەكشە سىلىق بەرۇ جىنالىسى فۇجيان ولكەلىك ۇكەپتەتتە وتكىزىلدى. بۇل - ار- ناۋلى ۋىبر اداەعا سىلىق بەرۇ جىنالىسى، سونداي - اتى فۇجياننىڭ علم - تەخنىكا قىزمەتكەرىنە تۇڭغەشى رەت 1 - دارەجەلى ەڭبەك جازۇى.

سىلىق يەڭگىرى ەدال لىن چانشى ەدى. وعان سىلىق بەرگەن سول كەزدەگى ولكە باىستىى شي جىپىڭ ەدى.

سىلىق بەرۇ جىنالىسىندا شى جىپىڭ جولداى العاشتا - اتى ۋىۋىنىن ۋىتۇسىندىرىپ بىلاي دەدى: ”ۋىزدىڭ علم - تەخنىكا زىيالەرمىز وزدەرىنىڭ اقل - پاراساتى مەن زەيىن - زەردەسىن ەداۋىر-

باس شۇجى شي جىپىڭنىڭ علم - تەخنىكا قىزمەتكەرلەرىنە كوڭىل بولۇ چىكاياسى

دىڭ قاچەتپەن ۇشاستىرعاندا عانا، دۇنيە ۋىوزىن جالت قاراتتىن، خالىق بۇقاراسى ۇناتاتىن كورنەك- تى ەسە قوسا الادى“ .

شىچايڭكۇدىڭ بايتاق دالاسىندا قۇلىپرا كۇل اشۇدان شالقار تەڭىزدەن وتۇگە دەيىن شي جىپىڭنىڭ تىكەلەي كوڭىل ۋىيولۇى مەىن لىگەرلەتۇندە، كىشكەنتاي “جۇڭگو ۋىبى” قازىر 100 نەشە مەملە- كەتكە يىگىلك جەتكىزگەن “باقت شوبىنە” اينالدى. دارىندىلاردى قۇرمەتتەپ، دارىندىلاردى قا- دىرلەپ، علم - تەخنىكا قىزمەتكەرلەرىنە باستان - اياق شىن پەيىل، دىستىق ئىقلاىس كورسەتتى. 2017 - جىلى 11 - ايدىڭ 17 - كۇنى باس شۇجى شي جىپىڭ رۇحانىي وركەنىيەت قۇرلىسى جونىندەگى مەملەكەتتىك ماداقتاۋ - سىلاۋ جىنالىسى- نىا قاتناشقان 600دەن استام ۇلكىلەىن بىرگە سۇرەتكە ۋىتۇستى، باس شۇجى ۇلكىلەر اراسىندا تۇرعان 90 نەشە جاستاعى ۇاڭ شۇيخۇا اكادەمىك- تىڭ قولىن ۇستاپ، قاسىنا وتىرۇعا كۇلىمىسرەي ۋىلتىيات ەتتى.

باس شۇجى شي جىپىڭ 2019 - جىلىى جاڭا جىلدى قۇتتىقتاۋ سوزىندە تەبىرەنە بىلاي دەدى: ”ەدال وسى ساتتە، مەن بىرنەشە جارىق شاشقان ەسەمدى ەرەكشە اتاپ وتپەكىشىمىن. يىىل اسپاندا ’نان رىندۇڭ جۇلدىزى‘ دەگەن جۇلدىز قوسىل- دى“. باس شۇجىدىڭ وسى ۋىسوزى ارقىلى “تىبانىان اتاسى” اتانغان نان رىندۇڭنىڭ خىكاياسى بارشا جۇرتقا تارالدى.

عارشى سىسەىن ۋىمر بويى شۇعىلدانغان ”ەكى بويى، ۋىبر جاساندى سەرىك” ازاڭگەرى اكادەمىك سۇن جىادۇڭ باس شۇجى شي جىپىڭنىڭ ”رەسىۋىلىكا وردەىن” بەرگەن كەزىن ەشقاشان دا ۇمتا ھاليدى.

2019 - جىلى 9 - ايدىڭ 29 - كۇنى خالىق سا- راينىندا وتكىزلىگەن ماراپاتتاۋ سالىنىندا سۇن جىادۇڭنىڭ اياغى قولايىسىز بولغاندىقتان دوڭغەلكەكتى ورنىدىقتا وتىرعان ەدى.

”سول كەزدە باس شۇجى شي جىپىڭ مەنىڭ سول جامەىنان وتكەن ەدى، قادامى سالىقائى دا سەرىپىندى ەكەن، دەسەدە ول كىسى اياقى السىنا ايرىقشا كوڭىل ۋبولپ، مەنمەن قاتارلاسا ۋجۇر- دى. مەن وسى ەلەۋىسىز بۇنىنان شىن پەيىلدىلكىتى شىناىى اڭغارىپ، داقتى سەزىندىم“! سول كەزدەگى كورىشى سۇن جىادۇڭنىڭ ەسىندە قازىردىكەي ساقتاۋدا.

دارىندىلارعا ۋمان بەرىپ، دارىندىلاردى سى- تەتە ۋىبلۇ علم - تەخنىكا قىزمەتكەرلەرىن ايانباي العا تارتۇعا نىتتالاندىردى.

2023 - جىلى 4 - ايدىڭ 10 - كۇنى باس شۇجى شي جىپىڭ گۇاڭدۇڭنىڭ جانجىياڭىنا بارىپ قىزمەت تەكسەرگەندە، ۋوزىنىڭ فۇجياندا قىزمەت سىتەگەن كەزدەگى سىتەرىن اڭگىمەلەدى.

30 نەشە جىلدىڭ الدىندا ئىڭىدى ايماقتىق پارىتكومىنىڭ شۇجىيى بولپ تۇرعان شي جىپىڭ جولداى جەرگىلكىتى ورنىداى قارا بالىق شاباىەن جەتىلدىرۇ تەخنىكاسى امامانى ليۇ جىياڤۇ تاپسىرعان «فۇجياننىڭ شىسىمىنىداى تەڭىز بالىقتارىن باغۇ تەخنىكاسىن اشۇ جونىندەگى بايانداماعا» بەكتۇ جازىپ بەردى دە، كۇشتى شوعرلاندىرا وتىرىپ علمىي زەرتتەۋدەن قاهال ۇدى تالاپ ەتتى.

”ەدال ۇاعىندا اتقارىلغان وسى يىگىلكتى شارا- نىڭ ارقاسىندا، قارا بالىق باغۇ تەخنىكاسىن تە- رەڭدەي زەرتتەۋگە وي جەلىسى جانە قارجى جا- عىندا قولداۋ كورسەتىلدى، ونان دا ماڭىزدىسى، علم - تەخنىكا قىزمەتكەرى بولغان ۋىزدىڭ ۇز- دىكىسىز قاهال ۇۋىداى سىنەممىمىز بىن كۇش - قۇا- تىمىزدى كۇشەيتتە ۋىتۇستى“، - دەدى بۇگىنگى كۇندە ساماين قىراۋ شالغان ليۇ جىياڤۇ قاتتى اسەرلەنىپ.

”كىشكەنتاي باكتەريا شوپىتەن“ ”قارا بالىققا“ دەيىن ۋىبر سارىندىلىققا بوي ۇرماي، دارىندى تاڭداپ، داغدىنى بۇزىپ، دارىندىلاردان پايدالانا ۋىلدى، تاجىرىيەخاناداى جاڭا جەتىستىكتەر بۇقا- رانىڭ ”بايۇ ھىمسىنە“ اينالدى.

”جاڭىلق اشاتىن سىتەر جاڭىلقى اشاتىن دا- رىندىلاردى شاقىرۇدا“.

2014 - جىلى 6 - ايدا باس شۇجى شي جىپىڭ ەكى اكادەمىيانىڭ اكادەمىكتەر جىنالىسىنىڭ اشىلۇ جىيىنىندا بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ”جۇڭخۇا ۇل- تىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇون جۇزەگە اسىرۇدا دارىندى كوپ بولغان ساينىن جاقسى، ونەر ۇستەم بولغان ساينىن جاقسى“.

2020 - جىلى 9 - ايدا باس شۇجى شي جىپىڭ عالمىدار اڭگىمە ماجىلىسىندە بىلاي دەپ باسا دا- رپەتەدى: ”مەملەكەتتىڭ علم - تەخنىكادا جاڭىالق اشۇ قابىلەتىنىڭ ۋىئوپ قاينارى ادامدا“ .

2021 - جىلى 5 - ايدا باس شۇجى شي جىپىڭ ەكى اكادەمىيانىڭ اكادەمىكتەر جىنالىسىندا، جۇڭگو علم - تەخنىكا قوعامىنىڭ مەملەكەتتىك 10 - قۇردل- تايىندا بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ”ەلىمىز جوعا- رى دەڭگەيلى علم - تەخنىكادا ۇز كۇشەنە سۇ-

يەنۇدى، ۋوزىن ۇۋەتتەندىردۇدى جۇزەگە اسىرۇ ۋۇشىن، تۇپتەپ كەلگەندە، تاغى دا جوعارى دەڭ- گەيلى جاڭىلقى اشۇشى دارىندىلارعا سۇيەئۇى كەرەك“ .

...

جاڭا جورىقتا قالىڭ علم - تەخنىكا قىزمەت- كەرەلرى باس شۇجى شي جىپىڭ نۇسقاعان بەتا- لىسپەن ايانباي العا ۇمتىلۇدا.

علم. نەخنىكاسىتىر قۇرىلىسىن اناغۇرلىم بىىك باىساك جەنىكزۇە ”تەنىك — علم - تەخنىكادا جاڭىلقى اشۇ ەكولوگىياسى جاقسارتۇ“

2023 - جىلى 3 - ايدىڭ 10 - كۇنى 14 - كە- زەكتى مەملەكەتتىك خالىق قۇرۇلتايىنىڭ 1 - ماجىلە- سىندە مەملەكەتتىك كەڭەس قۇرۇلمىدارىنىڭ رە- فورما جوباسى جونىندەگى قاۋلى داۋىسقا سالىنىپ، ماقۇلداندى.

”ورتالق علم - تەخنىكا كومپەتتەن ۇيىم- داستىرىپ قۇرۇ“، ”علم - تەخنىكا مېنىستىرلىگىن قايتا ۇيىمداستىرىپ قۇرۇ“ ... «پارتيا مەن مەملەكەت قۇرۇلمىدارىنىڭ رە- فورما جوباسىندا» ”پارتيا ورتالق كومپەتتىنىڭ علم - تەخنىكا قىزمەتىنە ورتالىقتانغان ۋىبر تۇتاس باىشىلىەن كۇشەيتىپ، مەملەكەتتىڭ جاڭىلقى اشۇ جۇيەسى قۇرىلىسىن جانە علم - تەخنىكا ۋتۇزىل- سى رەفورماسىن ۋىبر تۇتاس جوسپارلاپ لىگەرەد- لەتۇ“ — وسى ماڭىزدى ورنالاستىرۇداىى شەشۇشى كۇش سالۇ ۋىۋىنى بولدى.

رەفورما ارقىلى جاڭىلقى اشۇ جالغىدى كۇشىن ايلگىپ، ۋىپىتى دە كوپ ساڭلاقتاردىڭ باسەكلە- سە العا ۇمتىلۇنىنا مۇمكىندىك جاسادى.

پارتيا 18 - قۇرۇلتايىنان بەرى باس شۇجى شي جىپىڭ علم - تەخنىكا ۋتۇزىلىسى رەفورماسىن رەفورمانى چاپپاي تەرەڭدەتۇدىڭ ماڭىزدى ۋىۋىپ- نى ەتەپ، ۋوزى باىشلىق ەتەپ، ۋوزى ورنالاس- تىرۇ جاساپ، كوپتەگەن كەلەلى علم - تەخنىكا ۋتۇزىلىسى رەفورماسى كەڭەستىك تاقىرىپتارىن علم - تەخنىكادا جاڭىلقى اشۇعا بۈگەت بولپ وتىرعان يدەيالىق كەدەرگىلەر مەن تۇزىمىدىك بو- گەتەردى تالقاندۇعا باعىتتاپ، علم - تەخنىكا قىز- مەتكەرلەرنىڭ بىلسەندىلىگىن، جاسامپازدىەن قاۋ- لاتا ۋىتۇستى.

”دارىندى جەتىلدىرۇدىڭ تەتەتكى دارىندى تاڭداۋ، دارىندى باۋلۇ جولىن كەڭەيتۇدە ۋارى ولاردى قابىلەتتىن توپتاۋ مۇمكىندىگىنە، ۋمان بەرىپ سىتەتۇ ورايناپ يە تۇدە“.

مەملەكەتتىڭ جاڭىلقى اشۇ جۇيەسىنىڭ ۇلكەن باعىتىن يگەرۇ، علم - تەخنىكا قىزمەتكەرلەرىنە ساياتىن ناقتى سىتەردى دە جاقسى باسقارۇ كەرەك. تىنگى باس شۇجى شي جىپىڭنىڭ كوڭىلىندە تۇر.

ۋوز قىزمەتىنىڭ تەىز ورنالاستىرلۇى جونىد- دە ”رەسىۋىلىكا وردەنىنىڭ“ يەڭگىرى، اكادەمىك جۇڭ ناشان دا لاجىسىزدىق تانىتىپ بىلاي دەدى:

”مەن دە كەي كەزدەرى اھالىسىزدان ’ساخاعا شعا. مىن‘، كەسكىنگە تۇسەمىن! وسىندا قىيالىس كوپتەگەن علم - تەخنىكا قىزمەتكەرنىڭ باىسان وتكەن“.

”جىنالىس، قوناق كۇتۇ سىياتتى ۋتۇرلى قىي- مىلدارعا علم - تەخنىكا قىزمەتكەرلەرى ازىراق قا- تىناسسا دا ەشقانداي زىيان تۇلىمايدى! علم - تەخنىكا قىزمەتكەرلەرنىڭ ۋاقىتىنىڭ كوپىن ۋمان - ماەناسىز قارىسى ۇ، اتتاندىرۇ قىمىلدارىنا جۇم- ساۋعا، قاچەتسىز سارالاۋ، باعالاۋ قىمىلدارىنا جۇم- ساۋعا، فورماسىلدىق، تورەشلىدىك سىياقتى ۋتۇرلى قىمىلدارعا جۇسۇاغا استە بولمايدى!“

2021 - جىلى 5 - ايدىڭ 28 - كۇنى ەكى اكا- دەمىيانىڭ اكادەمىكتەر جىنالىسىندا، جۇڭگو علم - تەخنىكا قوعامىنىڭ مەملەكەتتىك 10 - قۇرۇلتايىندا باس شۇجى شي جىپىڭنىڭ شىن پەيىل، شىنايى نىق- لاسپەن ايتقان سوزدەرى قالىڭ علم - تەخنىكا قىزمەتكەرلەرىنىڭ جۇرەك ۋنىن جەتكىزىپ، ۋما- جىلىس زالىنىڭ ۋشى - سىرتىندا كۇشى ۇندەستىك تۇددى.

”ەلىمىزدىڭ علم - تەخنىكا قوسىنىنىڭ جاڭا- لىق اشاتىن وراسان زور كومەسكى قۇاتى بار، مۇنىڭ تەتىگى — علم - تەخنىكا ۋتۇزىلىسى رە- فورماسىن تەرەڭدەتۇ ارقىلى وسىنداى كومەسكى قۇاتتى ۋنىمىدى تۇردە سىكە قوسۇ“. باس شۇجى شي جىپىڭنىڭ ۋسوزى ارىندى دا اسقاق بولدى.

رەفورما جاساۋدا باستان - اياقى ”باتىلدىقتان“ ايرىلماۋ، قىيىندىققا قارسى اتتانۇعا باتىلدىق ەتۇ، ۇمتىلا الدا جۇرۇگە باتىلدىق ەتۇ كەرەك.

بولاتىن تۇزىمىدىك سىپاتتى، نەگىزدىك سىپاتتى جۇلگە نەگىزىنەن قۇرىلىپ، ۋتۇزىلىس - مەحانيزىم علم - تەخنىكانى دامتۇدىڭ قاچەتى مەن علمىي زەرتتەشۇشلىرىدىڭ تىلاپ - تىلەگىنە اناعۇرلىم ۇيلەستى:

”قابىلەتتىلەر باىتاماشى بولۇ“، ”ات بايگە تۇ-

تەخنىكا قىزمەتكەرلەرىنە كوڭىل بولۇ چىكاياسى

زىمى“ عالمىداردىڭ باتىلدىقپەن زىدەنىس جاساۋىنا دەم بەرىپ، اناعۇرلىم كوپ جاس عالمىدار كەلەلى علمىي زەرتتەۋ مىندەتتەرىندە اۋىر جۇڭ ارقالادى.

”دىسسەرتاتسىياغا قاراۋ، كاسىپتىك اتاققا قاراۋ، وقۇ تارىخىنا قاراۋ، سىلىققا قاراۋ“ سىندى ”تورتكە قاراۋ“ جايتىن تالقانداۋ مەن ”جاڭا ۇلكى ورناتۇدى“ سەرىپلىس جاساۋ تۇيىنى ەتەپ، علمىي زەرتتەۋ قىزمەتكەرلەرىن قول بايلاۋدان بوساتىپ، ولاردىڭ جۇگىن جەڭلىدەتتى؛

جاڭىلقى اشۇ قۇنىن، قابىلەتىن، ۇلەسىن باعدار ەتكەن دارىندى باعالاۋ جۇيەسى قۇرىلۇ ۇستىندە، بۇل علم - تەخنىكادا جاڭىلقى اشۇدىڭ ”ايدىنىن“ جانىداندىردى؛

...

علم - تەخنىكا سىتەرى قۇرىلىسىن اناعۇرلىم بىىك بەلەسكە جەتكىزۇ — باس شۇجى شي جىپىڭ العا قويعان سىتراتەگىيالىق تالاپ.

2020 - جىلى 9 - ايدىڭ 11 - كۇنى عالمىدار- ەمەن وتكىزلىگەن ۋىبر جولعى ەرەكشە اڭگىمە ما- جىلىسىندە دارىندىلار ماسەلەسى ۋتۇيىندى اڭگىمە تاقىرىبىنا اينالدى. لەبىز بىلدىرۇشلىرىدىڭ بارلىعى ايرىقشا اسىرلەنىپ، اقتارىلا سويلەدى.

اكادەمىك ياۋ جىچى دارىندىلاردى باۋلىپ جەتىلدىرۇدىڭ كەمەلدى تىزبەگىن تۇعالاپ، جۇڭ- گونىڭ دارىندى جاعىنداى قان جاساۋ قابىلەتىن جەتىلدىرۇدى ۇسىندى.

اكادەمىك شى يگۇڭ شىخۇ داشۇەسىنىڭ قۇ- رىلىس اياقى لىسىنان مالىمەت بەرەپ، ول ارانىڭ وزىق علم - تەخنىكانى جەتىلدىرگىشكە جانە ۇزدىك دارىندىلاردى باۋلپ جەتىلدىرۇ بازاسىنا اينالۇىن اسعا كۇتەتىندىگىن ۋىبلدىردى.

.....

باس شۇجى شي جىپىڭ ارا - تۇرا ۋسوز قىس- تىرىپ، ەستەلىك الپ وتىردى. باس شۇجى بىلاي دەدى: ”ۋوز باىسەمىزدان كەشىرگەندەي اسىردە بولدىق! مەملەكەتتىڭ علم - تەخنىكادا جاڭىلقى اشۇ قابىلەتىنىڭ ۋىۋىبىرلى قاينارى ادامدا، ادام باۋلۇ اعاش باپتاۋدان دا قىين“ .

ۇزدىك دارىندىلاردى باۋراۋ جانە باۋلۇ جو- نىندە باس شۇجى تەرەڭ وي جۇگرتتى: ”بۇل ما- سەلدە ۋىبر تاغى دا زور قادام باسۋىمىز كەرەك، قادامىمىز وكىننەرك بولسا، باتىلدىعىمىز دا كۇشتە- رەك بولپ، اناعۇرلىم اشىق، اناعۇرلىم يكەمدى مەحانيزىم نەگىزە الامىز“ .

علم - تەخنىكا قىزمەتكەرلەرىنە باس شۇجى شي جىپىڭ جان - جاقىتلى قاقمورلىق جاسادى. جىجىياڭداى كوپتەگەن علم - تەخنىكا قىز- مەتكەرى ەسكە الپ بىلاي دەدى: باس شۇجى جىجىياڭدا قىزمەت سىتەگەن كەزدە ۋبىزدىڭ ”ارتقى شىپ قامداۋ بولمىنىڭ باىستى“ بولدى، علم - تەخنىكا دارىندىلارىنىڭ ”توركىسىندەي“ بولدى. ول ۇنەمى عالمىدارعا «جىلۇ» جانە «جالىن» سىلاپ، كوپشىلكپەن بىرگە ەل قىزىقپايتىن قىزمەت- تى قىزدىرىپ جىبەرەتىن.

2005 - جىلى 11 - ايدىڭ 17 - كۇنى حاڭچوۋدا جاڭا ەدارى زەرتتەپ اشۇمەن شۇعىلدانغانغا 3 جىلغا جۇقى ۋاقىت بولغان شەتەلدىن ورالغان دوكتور دىڭ لىيەىڭ نەشە تۇون ويلاىنپ - تولعانغان نان كەيىن، سول كەزدە جىجياڭ ولكەلىك پارىتكومنىڭ شۇجىيى بولپ تۇرعان شي جىپىڭ جولداسقا ۋىبر پارشا خات جازۇ بەكىمەنە كەلدى.

ەلگە ورالغاننان بەرى دىڭ لىيەمىڭ مەن ونىڭ ۇجمى قات - قابات قىيىشلىقتاردى جەڭىپ، وكپە راگىن نىسانالى ەمدەيتىن جاڭاشا ەدارىنىڭ كلينىكادان بۇرىنى زەرتتەلۇىن تامامدادى. الايدا بەكىنپەنى الا الھاعاندىقتان، كلينىكالىق سىناقتى دل- گەرلەتۇگە شاراسىز قالدى.

قاتتى ابرىجەاندا ولكەلىك پارىتكومنىڭ شۇجىىنە جازىلغان وسى خات دىڭ لىيەىڭ مەن ونىڭ ۇجمى- نىڭ ”ەڭ سوغىى ۇمتىنە“ اينالدى.

ويلاماعان جەردەن نەبارى 5 كۇن وتكەننەن كەيىن، شي جىپىڭ جولداى وسى خاتقا بەكىتپە جازىپ بەردى، سونداي - سونداي - اتى خاتتاعى ماڭىزدى مازمۇنداردىڭ استىن سىزىپ كورسەتپتى.

شى جىپىڭ جولداستىڭ تالابىنا سىاي، جىجياڭ ولكەلىك ەكونوميكا - ساۋدا كومپەتتى، ول- كەلىك ازىق - تۇلكىتى، ەدارى - دارمەكتى باقلاشۇ - باسقارۇ مەكەمەسى سىياقتى تاراۋلاردىڭ قانستى باىشىلارى دىڭ لىيەىڭنىڭ ۇجمىنا دەرەۋ بارىپ، جاڭا ەدارىنى زەرتتەپ شىعارۇ اياقى لىسىن جانە كاسپورىنىنىڭ قاچەتىن ۇعىستى، سونداي - اتى مەمە- لىكەتتىڭ قاتىستى تاراۋلارىمەن بەلسەنە ساپكەسىپ تەكسەرىپ، بەكتۇدى جەدەل لىگەرلەتتى.

علمىي زەرتتەۋدىڭ جولى بۇراڭ ەرى ۇزاق، وسىنداى قاقمورلىق دىڭ لىيەىڭنىڭ ارمان قۇعان جولىن نۇرلاندىردى.

دىڭ لىيەىڭكى وسى نىساننىڭ ارقاسىندا 2015 - جىلغى مەملەكەتتىك علم - تەخنىكا العاباسارلىعى بويىنسا 1 - دارەجەلى سىبلىققا يە بولدى.

خالىق سارايسىندا باس شۇجى شي جىپىڭ

سىلىق يەڭەرلەرىنىڭ ۇلكىلەردىن قابىلداغان كەزدە دىڭ لىيەىڭ تەبىرەنە باس شۇ